

4

spartina

butlletí naturalista del delta del Llobregat.
El Prat de Llobregat 2001

**MICROLEPIDÒPTERS
(ETHMIIDAE, CRAMBIDAE)
DELS AIGUAMOLLS LITORALS
DE CATALUNYA
(LEPIDOPTERA) (I)**

Josep Joaquim Pérez De-Gregorio

Departament d'Entomologia.
Museu de Zoologia. 08080 Barcelona.

Keywords:**Lepidoptera; Microlepidoptera; coastal wetlands; Catalonia.****Abstract:****Microlepidoptera of the coastal wetlands of Catalonia (Lepidoptera) (I).**

The following report covers the results of investigation on the microlepidoptera of the coastal wetlands of Catalonia (wetlands of the Empordà region, Llobregat Delta and Ebre Delta). The study focus on the Ethmiidae and Crambidae families, represented by 1 and 61 species respectively. The species found, their bionomy, faunistics, periods of flight and distribution are presented, with additional information on those of major faunal interest, particularly those which are wetland-related.

Paraules clau:

Lepidoptera; Microlepidòpters; faunística; aiguamolls litorals; Catalunya.

Resum:

Es donen a conèixer els resultats de l'estudi dels microlepidòpters presents als aiguamolls litorals catalans (aiguamolls de l'Empordà, delta del Llobregat i delta de l'Ebre) pertanyents a les famílies *Ethmiidae* i *Crambidae*, de les quals han estat trobades fins ara 1 i 61 espècies respectivament. Es comenten les espècies més interessants des del punt de vista bionòmic i faunístic, especialment d'hàbitat palustre.

Palabras clave:

Lepidoptera; Microlepidópteros; faunística; zonas palustres litorales; Catalunya.

Resumen:**Microlepidópteros (Ethmiidae, Crambidae) de las zonas húmedas litorales de Cataluña (Lepidoptera) (I).**

Se exponen los resultados del estudio de los microlepidópteros presentes en las marismas litorales catalanas (marismas de l'Empordà, Delta del Llobregat y Delta del Ebro) pertenecientes a las familias *Ethmiidae* y *Crambidae*, de las cuales han sido halladas hasta la fecha 1 y 61 especies, respectivamente. Se efectúan comentarios sobre las especies más interesantes desde el punto de vista bionómico y faunístico, en especial las de hábitat palustre.

(*) Treball presentat com a comunicació a la II^a Trobada sobre Invertebrats de les Zones Humides Catalanes, organitzada per la Societat Catalana de Lepidopterologia (SCL), l'Associació d'Amics del Museu de Zoologia de Barcelona (AAMZB) i l'Associació d'Amics del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (APNAE) i celebrada al Cortalet (Castelló d'Empúries) el dia 16 de setembre del 2000.

Introducció

Com a continuació de l'estudi dels *Macroheterocera* de les Reserves Naturals del delta del Llobregat publicat prèviament (Orozco, Pérez De-Gregorio i Vallhonrat, 1996), en aquest treball es dona compte dels resultats de les recerques dutes a terme des de l'any 1981 sobre els *Microlepidoptera* dels tres grans aiguamolls litorals catalans (aiguamolls de l'Empordà, delta del Llobregat i delta de l'Ebre). Sota la denominació de "microlepidòpters" s'inclouen nombroses famílies de lepidòpters (fins a 45), l'estudi de les quals tot just s'inicià a Catalunya, de forma acurada, fa uns vint anys. Entre elles, només unes quantes (*Ethmiidae*, *Crambidae*, *Pyralidae*, *Pterophoridae*, *Tortricidae*, etc) han estat objecte d'estudis d'àmbit general o faunístic, aprofitant la publicació d'estudis de conjunt a escala paleàrtica o nacional (Bleszynski, 1965; Sattler, 1967; Marion, 1953-1977; Speidel, 1984 i d'altres), i és molta la tasca que resta pendent, dificultada per la manca d'especialistes dedicats a la recollida i estudi d'aquest grup d'insectes.

Material i mètodes

Tal com s'esmentava al treball anterior, des de l'any 1981 s'ha estudiat la fauna lepidopterològica dels aiguamolls i zones humides de Catalunya, i en el decurs de les esmentades recerques s'han recollit bastants microlepidòpters, especialment d'aquelles famílies de les quals havien estat publicats els estudis de conjunt citats a la introducció, atès que aquests estudis permetien la seva identificació i detallaven la seva bionomia i distribució faunística. En tot moment s'ha dedicat un interès especial a les espècies palustres. El sistema de recerca és el mateix exposat en el treball previ sobre els *Macroheterocera* abans esmentat (Orozco et al, 1996).

Resultats

La pobresa de la fauna lepidopterològica dels aiguamolls litorals catalans s'accentua en el cas dels microlepidòpters, que si bé comprenen nombroses famílies són força escassos en nombre d'individus. Fins i tot algunes famílies freqüents només estan representades per unes quantes espècies, lligades a unes característiques biològiques particulars (Orozco et al, 1996).

En aquest treball exposem els resultats de les recerques de les famílies *Ethmiidae* i *Crambidae*, dues de les més conegudes i estudiades a Catalunya, amb un total de 62 espècies censades. Com a exemple del que abans s'ha dit, de les 8 espècies catalanes de la primera, tan sols una, la més comuna i estesa per tot el país (*Ethmia bipunctella* Fabricius, 1775) ha estat trobada als aiguamolls (en aquest cas al delta del Llobregat) i, a més, ben escadusserament: un sol exemplar. Pel que fa als *Crambidae*, el resultat és ben diferent i més positiu, doncs de les 47 espècies catalanes de la subfamília *Crambinae* (grup molt ben estudiat al nostre país) 21 han estat trobades als aiguamolls litorals catalans, especialment les d'hàbitat palustre, com és lògic. El mateix es pot asseverar de subfamílies típicament palustres, com els Schoenobiinae i els Nymphulinae, de les quals hi són presents totes les espècies catalanes i algunes només han estat trobades en aquests espais, cosa que demostra novament la importància cabdal dels aiguamolls com a biotop (Orozco et al 1996). Finalment, el cens de *Pyraustiinae sensu lato* (és a dir, la resta de subfamílies de *Crambidae*), tot i que encara incomplet, sembla molt pobre (33 espècies), tot i que hi són presents interessants taxons palustres (*Sclerocoma acutella* Eversmann, *Nascia ciliaris* Hubner) i halòfils (*Arnia nervosalis* Guenée) i d'altres que destaquen des del punt de vista biogeogràfic (com *Palpita testalis* Fabricius).

Els microlepidòpters que presenten un especial interès biogeogràfic o faunístic (taxons palustres o halòfils, d'àrea geogràfica restringida o poc coneguda al nostre país i/o a la fauna ibèrica o que constitueixen novetats faunístiques) van acompanyats de breus comentaris.

La sistemàtica emprada és la continguda a la segona edició de la llista de Leraut (1997).

Llista d'espècies

ETHMIIDAE

Ethmia bipunctella (Fabricius, 1775).

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 29.VIII.1995 (1 ex) (vegeu Pérez De-Gregorio, 1987, pel que fa a la seva distribució a Catalunya).

CRAMBIDAE

CRAMBINAE

Euchromius gozmanyi (Bleszynski, 1961)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Torroella de Montgrí, V-VII ; VIII-IX.

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 2.V.1999 (2 ex).

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, 15.VII.1990 (1 ex).

Espècie descrita de Chiclana (Cadis), es distribueix per la Península Ibèrica, sud-est de França i Nord d'Àfrica. A Catalunya ha estat localitzada als aiguamolls litorals (Pérez De-Gregorio, 1989) i a zones humides de la depressió central (Seròs, comarca del Segrià).

E. cambridgei (Zeller, 1867)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Torroella de Montgrí, V-VI; VIII-IX.

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, IX.2000 (1 ex)

Distribuïda pel Nord d'Àfrica, illes Canàries, Península Ibèrica, Sud de França, Dalmàcia i Asia Menor. Viu també a les Illes Balears (Mallorca i Menorca) (Pérez De-Gregorio, 1989 i 1995).

E. ocella (Hawort, 1811)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, 5.X.1986 (1 ex)

Estesa per tot Catalunya (Pérez De-Gregorio, 1989), viu també a les illes Balears (Mallorca).

Chilo phragmitella (Hubner, 1810)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, V-VI; VIII-IX.

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, VI, VIII-IX.

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Amposta, Deltebre, VI-VII; VIII-IX.

Descrita d'Europa, s'estén per tota aquesta regió i Àsia, fins al Japó, i el Nord d'Àfrica. Com totes les espècies del gènere, viu a zones humides i palustres (aiguamolls, estanys, basses, llacunes, etc) on creixen les seves plantes hostes (*Phragmites* sp.). A Catalunya, a més dels aiguamolls litorals (Pérez De-Gregorio, 1990) ha estat trobada a algunes localitats de la Depressió central (Castellans, comarca de les Garrigues).

Ch. luteella (Motschulsky, 1866)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Amposta, Sant Carles de la Ràpita, VI-VII.

Descrita del Japó, la seva distribució i bionomia són semblants a les de l'espècie precedent (Pérez De-Gregorio, 1990 i 1995), tot i que sembla tenir una sola generació (V-VII). A Catalunya ha estat trobada a zones humides del SO (delta de l'Ebre; Margalef, comarca del Priorat; Ivars de Noguera, comarca de la Noguera; la Granja d'Escarp, comarca del Segrià).

Ch. suppressalis (Walker, 1863)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Torroella de Montgrí, V-VI; IX.

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, Amposta, l'Ametlla de Mar, VI-VII; VIII-IX.

Descrita de Xina, viu a tota Europa i Àsia. Les erugues viuen sobre plantes palustres i constitueixen sovint plaga del blat de moro i l'arròs (*Zea mays* i *Oryza sativa*). Ha estat trobada a diverses localitats del sud-est ibèric (Pérez De-Gregorio, 1990 i 1995).

Haimbachia cicatricella (Hubner, 1824)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, 8.VIII.1986 (1 ex), 28.VII.1993 (1 ex).

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, 21.23.VII.1984 (3 ex)(Albert i Ricard Orozco, leg), Amposta, 15.VII.1995 (1 ex).

Espècie palustre, sols citada de Catalunya i Aragó (Pérez De-Gregorio, 1995), també ha estat trobada a l'albufera d'Alcúdia (Mallorca) (Goater, 1994)

Thopeutis galleriella (Ragonot, 1892)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Amposta, VII (7 ex).

Espècie palustre, descrita de Tunis, coneguda del Nord d'Àfrica, sud-est de França, Romania, Israel i Àsia Menor. A la Península Ibèrica sols ha estat citada del delta de l'Ebre i de Doñana (Andalusia) (Pérez De-Gregorio, 1995).

Calamotropha paludella (Hubner, 1824)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Torroella de Montgrí, VI; VIII-IX.

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 27.VIII.1994 (1 ex) 6.VII.1995 (1 ex).

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Amposta, Deltebre, VI-VII; VIII-IX.

Espècie palustre, a Catalunya habita indrets humits on creixen *Phragmites* sp i *Typha* sp., plantes hostes de la larva.

Bleszynskia malacellus (Duponchel, 1836)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, 4.VI.1989 (1 ex)(A. Cervelló, leg).

Agriphila latistria (Haworth, 1811)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries: IX.1982-1987 (7 ex).

A. selasella (Hubner, 1813)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, IX.1985 i 1993.

Estesa per Europa i Àsia Central, tan sols citada a Catalunya de la localitat esmentada, on resulta abundosa volant de dia (Pérez De-Gregorio, 1995), i de l'estany de Banyoles (Pla de l'Estany) IX.1994 (1 ex) (Ylla, 1997).

A. tersella (Lederer, 1855)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, IX-X.1986 a 1994.

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, IX.2000 (sèrie).

Espècie palustre, de distribució mediterrània (Pérez De-Gregorio, 1995).

A. geniculea (Haworth, 1811)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, IX.

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, IX.

Catoptria staudingeri (Zeller, 1863)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, IX-X.

Metacrambus carectellus (Zeller, 1847)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Torroella de Montgrí, VII-VIII

Aiguamolls del delta del Llobregat: La Ricarda, 6.VII.1995 (1 ex)

M. pallidellus (Duponchel, 1836)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 22.VI.1995, 6.VII.1995, 19.VIII.1999 (3 ex). A la col·lecció del Museu de Zoologia de Barcelona (MZB) es conserva un exemplar recollit a l'Hospitalet de Llobregat el 2.X.1921 (Aguilar-Amat, leg).

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Jaume d'Enveja, Deltebre, VII-VIII.1986 i 1992 (3 ex)

Descrita de Montpeller i posteriorment de Barcelona (sota el nom de *catalauniellus* Herrich-Schäffer, 1851), es distribueix per tota la Península Ibèrica; habita indrets palustres (Pérez De-Gregorio, 1995). A Catalunya viu tant als aiguamolls litorals esmentats com a zones palustres de l'interior (Barbens i Anglesola, comarca de l'Urgell; Veciana, comarca de l'Anoia) (Agenjo, 1968, Requena, 1990).

Xanthocrambus delicatellus (Zeller, 1863)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, 28.VII.1993 (1 ex)

Chrysocrambus craterellus (Scopoli, 1763)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Sant Pere Pescador, 7.VI.1991 (1 ex) 14.IX.1996 (1 ex).

De les quatre espècies del gènere *Chrysocrambus* Bleszynski, 1965 esmentades de la Península Ibèrica, tan sols una (*Ch. craterellus* Scop) ha estat trobada fins ara a Catalunya.

Pediasia contaminella (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, VI-VII; VIII-IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, V-VI; VIII-IX

Aiguamolls del delta de l'Ebre: la Sènia (col. MZB).

Ancylolomia tentaculella (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Sant Pere Pescador, VIII-IX

SCHOENOBIINAE***Schoenobius gigantella*** (Denis & Schiffermüller, 1775)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Torroella de Montgrí, V-VI; VIII-IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, V-VI; IX .1984 a 1999

Aiguamolls del Delta de l'Ebre: Deltebre, Amposta, VI-VII

Espècie palustre, les erugues viuen sobre *Arundo* sp., *Typha* sp., *Scirpus* sp., i altres plantes higròfiles. Goater (1994) la va citar de l'albufera d'Alcúdia (Mallorca) i Ylla (1997) de l'estany de Banyoles (Pla de l'Estany).

S. forficella (Thunberg, 1794)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, 6.VIII.1986 (1 ex)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, 21.VII.1984 (1 ex)(Albert i Ricard Orozco, leg).

Tan sols coneguda a la Península Ibèrica de les localitats esmentades. Hàbitat idèntic que l'espècie anterior, però molt més rara (Pérez De-Gregorio, 1988).

Scirpophaga praelata (Scopoli,1763)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, VII-VIII.1982, 1985 i 1991 (3 ex)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, Amposta, VI-VIII

Espècie palustre; sembla volar en una generació als mateixos indrets que les anteriors. Les erugues viuen sobre les mateixes plantes. No ha estat trobada al delta del Llobregat, tot i que Cuní i Martorell (1874) la va citar de la llacuna de can Tunis, VI, indret palustre actualment desaparegut, per la qual cosa cal confirmar la seva presència a les reserves del delta del Llobregat.

SCOPARIINAE

El material recollit d'aquesta subfamília ha estat determinat per Emili Requena i Miret i es conserva a la seva col·lecció científica d'estudi. Atesa la necessitat de l'estudi genitàlic per a la correcta determinació de les espècies d'Scopariinae, no hem recollit les citacions bibliogràfiques antigues, poc fiables.

Eudonia angustea (Curtis, 1827)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, V.

E. lineola (Curtis, 1827)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, V-VI; IX.

E. mercurella (Linnaeus, 1758)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, VII.

NYMPHULINAE

Elophila nymphaeata (Linnaeus, 1758)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, l'Escala, V-VI; VIII-IX

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, Sant Carles de la Ràpita, Amposta, VII- VIII

Com tots els representants de la subfamília, és d'hàbitat palustre i les erugues viuen sobre plantes aquàtiques.

Acentria ephemerella (Denis & Schiffermüller, 1775) (nivea Olivier, 1791)

Aiguamolls de l'Empordà: l'Escala, 18.VIII.1909 (Le Cerf, 1925, Agenjo, 1974)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, 15.VII.1990 (1 ex)

Cataclysta lemnata (Linnaeus, 1758)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, VI-VII; VIII-IX.
l'Escala (Speidel, 1983)

Parapoynx stratiotata (Linnaeus, 1758)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, VII-IX

Al Museu de Zoologia de Barcelona es conserva una femella capturada a l'Hospitalet de Llobregat el 22.IX.1921 (Aguilar-Amat, leg), localitat d'on fou també citada per Cuní i Martorell (1874). Cal doncs confirmar la seva presència actual al delta de Llobregat.

EVERGESTINAE

Evergestis frumentalis (Linnaeus, 1761)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Torroella de Montgrí, V-VI

Evergestis isatidalis (Duponchel, 1833)

Aiguamolls de l'Empordà: Torroella de Montgrí, 11.III.1989 (1 ex).

Espècie de distribució mediterrània, estesa per la Península Ibèrica, Marroc, Balears, Còrsega, sud-est de França, Rússia i Àsia Menor. Vola els mesos de X a III i les erugues viuen sobre *Isatis tinctoria*. A Catalunya ha estat trobada a indrets litorals (Pérez De-Gregorio et al., 1989).

ODONTIINAE

Aporodes floralis (Hubner, 1809)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, VII-IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, VIII

PYRAUSTIINAE

Pyrausta aurata (Scopoli, 1763)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, V-VI; VIII-IX

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, VII (Orozco & Orozco,1986)

P. sanguinalis (Linnaeus, 1767)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 27.VIII.1994 (1 ex) 28.VIII.2000 (1 ex)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, VIII-IX (Orozco&Orozco,1986)

P. despicata (Scopoli, 1763) (*cespitalis* Denis & Schiffermüller, 1775)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, VIII-IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, III-VI

Aiguamolls del delta de l'Ebre. Amposta, VI

Loxostege sticticalis (Linnaeus, 1761)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Torroella de Montgrí, VIII

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, VIII

L. tessellalis (Guenée,1854)

Aiguamolls de l'Empordà: Empúries (Pérez De-Gregorio, 1997)

Uresiphita polygonalis (Denis & Schiffermüller, 1775) (*gilvata* Fabricius, 1794)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, IX.

Sitochroa palealis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Aiguamolls de l'Empordà: Sant Pere Pescador, 29.VIII.1991 (1 ex)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 27.VIII-3.IX.1994 (3 ex)

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, VII-IX (Orozco&Orozco,1986)

S. verticalis (Linnaeus, 1758)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, V, VII-VIII

Aiguamolls del delta del Llobregat: El Prat, 5-6.V.1920 (3 ex) (Novellas, leg, col. MZB).

Achyra nudalis (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Sant Pere Pescador, VII-VIII

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, V-VI, VIII

Sclerocoma acutellus (Eversmann, 1842)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Sant Pere Pescador, Castelló d'Empúries, Torroella de Montgrí, V-VI, VIII-IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, V-VI, VIII

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, Amposta, Sant Carles de la Ràpita, VI; VIII

Espècie palustre, descrita de Rússia i estesa per tot Europa fins al Japó; viu a indrets humits on creixen *Phragmites* sp., que semblen ser la seva planta hoste. A Catalunya ha estat també localitzada als voltants de l'embassament de Mequinença (La Granja d'Escarp, comarca del Segrià, VIII). Present igualment a les Illes Balears (albufera d'Alcúdia, Mallorca).

Ostrinia nubilialis (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, VII-IX

Anania verbascalis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 19.VIII.1999 (1 ex)

Ebulea crocealis (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, 28.VII.1993 (1 ex)

E. testacealis (Zeller, 1847)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Sant Pere Pescador, VIII-IX.1981 i 1991 (2 ex)

Nascia ciliaris (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Sant Pere Pescador, V-VI; VIII

Espècie palustre, habita indrets humits on creixen *Carex* sp., i altres plantes palustres de les quals s'alimenten les erugues. Sols coneguda a la Península Ibèrica de l'indret esmentat.

Udea ferrugalis (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, V-VI

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, IX (Orozco&Orozco,1986)

Udea numeralis (Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, 16.X.1992 (1 ex)

SPILOMELINAE***Nomophila noctuella*** (Denis & Schiffermüller, 1775)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, IX-X

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, VIII

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Sant Carles de la Ràpita, VII-IX (Orozco&Orozco,1986)

Dolicharthia punctalis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Aiguamolls de l'Empordà: Sant Pere Pescador, 29.VIII.1991 (1 ex)

Aiguamolls del delta del Llobregat. la Ricarda, VI

D. bruguieralis (Duponchel, 1833)

Aiguamolls de l'Empordà: Sant Pere Pescador, 29.VIII.1991 (1 ex)

Duponchelia fovealis (Zeller, 1847)

Aiguamolls de l'Empordà: Sant Pere Pescador, IX.1991 i 1994 (4 ex)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, V-VI; VIII-IX

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Amposta, 5.VI.1999 (2 ex)

Al Museu de Zoologia de Barcelona es conserva una sèrie d'exemplars capturats a l'Hospitalet de Llobregat els mesos de IX i X de 1920 i 1921 (Aguilar-Amat, leg).

Arnia nervosalis (Guenée, 1849)

Aiguamolls de l'Empordà: Platja de Pals, VI-VIII

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda (platja), IV-VI; VIII-IX

Aiguamolls del delta de l'Ebre: Deltebre, Sant Carles de la Ràpita, 15.VII.1990 (5 ex)

Espècie pròpia de les dunes, estesa pel Nord d'Àfrica i litoral mediterrani sud-occidental. Ha estat trobada també a Les Salines (Formentera, Illes Balears), VIII.

Pleuroptya ruralis (Scopoli, 1763)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, 16.X.1992 (1 ex)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 2.V.1999 (1 ex)

Palpita vitrealis (Rossi, 1794) (unionalis Hubner, 1796)

Aiguamolls de l'Empodà: Castelló d'Empúries, IX

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, VIII-IX

P. testalis (Fabricius, 1794) (incoloralis Gnée, 1854)

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, 28.VIII.2000 (1 ex).

Element subtropical, estès per Asia, Austràlia i Àfrica, citat del Marroc i les Illes Canàries i present al litoral mediterrani, on sembla rar. A la Península Ibèrica coneixem una citació de Gibraltar, X (Zerny, 1927) i a França, Marion (1953-1977) tan sols recull la troballa de dos exemplars al litoral sud-est del país (Hyères i Saint Tropez, departament del Var).

GLAPHYRIINAE***Hellula undalis*** (Fabricius, 1781)

Aiguamolls de l'Empordà: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, VI, VIII-IX

Hydriris ornatalis (Duponchel, 1832)

Aiguamolls de l'Empordà: Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, IX-X

Aiguamolls del delta del Llobregat: la Ricarda, IX

Agraïments

Volem agrair en primer lloc la cooperació i les facilitats que per dur a terme aquest estudi ens han proporcionat els responsables del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i de les Reserves Naturals del delta del Llobregat, especialment Josep Espigulé, Ricard Gutiérrez, Rosa Llinàs i Jordi Sargatal; els Serveis de Protecció de la Fauna i d'Espais Naturals de la Generalitat de Catalunya (Àlex de Juan, Josep Maria Masses i Jordi Ruiz) i el departament de Medi Ambient de l'Ajuntament del Prat de Llobregat, especialment Pau Esteban, així com els membres del CISEN d'aquesta ciutat.

Igualment, volem agrair l'ajuda i cooperació en les feines de camp per part dels companys de la Societat Catalana de Lepidopterologia i dels col·laboradors del Departament d'Entomologia del Museu de Zoologia de Barcelona, Xavier Jeremias, Josep Muñoz, Albert i Ricard Orozco, Emili Requena, Martí Rondós, Ignasi Romaña, Francesc Vallhonrat i d'altres, que ens han fet arribar material i dades de microlepidòpters procedents de les seves recerques i ens han permès l'estudi de les seves col·leccions. Aquest agraïment s'ha de fer extensiu a la Direcció del Museu de Zoologia de Barcelona i al seu Departament d'Entomologia (Sr. Oleguer Escolà) per les facilitats i ajuda habituals per a l'estudi de les col·leccions lepidopterològiques d'aquesta institució i a la bibliotecària del Museu, senyora Maria Àngels Iglesias, que com sempre ens ha facilitat la consulta del seu fons bibliogràfic.

Bibliografia

- AGENJO, R. 1968. *Sección de Capturas*, V. Graellsia, 23: 25.
- AGENJO, R. 1974. *Acentropus niveus* (Ol.,1791) especie, género y familia nuevos para la fauna portuguesa(Lep. Acentropidae) Graellsia, 28: 15-23.
- BLESZYNSKI, S. 1965. *Microlepidoptera Palearctica I.- Crambinae*. Verlag Georg from Co. Viena, Austria.
- CUNI I MARTORELL, M. 1874. *Catálogo metódico y razonado de los lepidópteros que se encuentran en los alrededores de Barcelona, de los pueblos cercanos y otros lugares de Cataluña*.Barcelona.
- GOEATER, B. 1994. *Lepidoptera (Heterocera) recorded at S'Albufera Natural Park in 1992-1993*. *Butll. Parc S'Albufera*, 1: 55-60. Mallorca.
- LE CERF, F. 1925. *Capture en Méditerranée d'Acentropus niveus Ol. Lepidoptera, I(1)*: 28. París
- LERAUT, P.J.A. 1997. *Liste systématique et synonymique des Lépidoptères de France, Belgique et Corse (deuxième édition)*, suplement de la revista Alexanor. Paris.
- MARION, H. 1953-1977. *Révision des Pyraustidae de la faune française*, 144 pps. *Revue Française Lépidopterologie*, 14 i 15 i *Alexanor*, 1 a 10. Paris.
- OROZCO, A & OROZCO, R. 1986. *Contribució al coneixement dels lepidòpters del Sud de Catalunya*, I: Delta de l'Ebre. IV Ses. *Entom.ICHN-SCL*: 73-83. Barcelona.
- OROZCO, A., PÉREZ DE-GREGORIO, J.J., VALLHONRAT, F. 1996. *Els Macroheterocera (Lepidoptera) de les Reserves Naturals del Delta del Llobregat*. *Spartina*, 2: 69-80.
- PÉREZ DE-GREGORIO, J.J. 1987. *Les espècies catalanes de la familia Ethmiidae Busk.,1909*. *Butll.Soc.Cat.Lep.*, 53: 37-42. Barcelona.
- PÉREZ DE-GREGORIO, J.J. 1988. *Schoenobius forficellus Thnbg,1794, Schnoenobiinae nou per a la Península Ibèrica* (Lep. Pyralidae). *Bull.Soc.Cat.Lep.*, 56: 11-12.
- PÉREZ DE-GREGORIO, J.J., CERVELLÓ, A., PASSOLA, P. 1989. *L'espècie Evergestis isatidalis Duponchel, 1833 a Catalunya* (Lep. Pyralidae Evergestiinae). *Butll.Soc.Cat.Lep.*,59: 9-10.
- PÉREZ DE-GREGORIO, J.J. 1989. *El gènere Euchromius Guenée,1845 a la Península Ibèrica i les Illes Balears* (Lep.Crambidae). *Butll.Soc.Cat.Lep.*,61: 29-40.
- PÉREZ DE-GREGORIO, J.J. 1990. *Les espècies catalanes i ibèriques del gènere Chilo Zincken,1817* (Lep. Crambidae). *Butll.Soc.Cat.Lep.*, 64: 31-36.

- PÉREZ DE-GREGORIO, J.J. 1995. *Contribución al conocimiento de los Crambinae de la Península Ibérica y las Islas Baleares (Lep. Crambidae)*. Zapateri, Rev. Arag. Ent., 5: 159-164. Zaragoza.
- REQUENA, E. 1990. *Contribució a l'estudi dels Microlepidòpters de la comarca de l'Anoia. Família Crambidae*. Miscel.lanea Aqualatensia, 6: 11-35. Igualada.
- SATTLER, K. 1967. *Microlepidoptera Palearctica, II. Ethmiidae*. Verlag Georg from Co., Viena, Austria.
- SPEIDEL, W. 1983. *The Acentropinae (Lep. Crambidae) from Spain and Portugal*. Shilap, 41: 83-86. Madrid.
- SPEIDEL, W. 1984. *Revision der Acentropinae des Palaearktischen Faunengebietes (Lep. Crambidae)*. Neue Entom. Nachricht., 12: 1-157. Keltern, Alemanya.
- YLLA, J. 1997. *Contribució al coneixement dels Heteròcers de l'Estany de Banyoles (Insecta: Lepidoptera)*. IX Ses. Entom. ICHN-SCL: 5- 22. Barcelona.
- ZERNY, H. 1927. *Die Lepidopteren-Fauna in Süd-Andalusien*. Iris, 41: 137-140. Dresden, Alemanya.

